

Iriscare

Departement Beleid Zorginstellingen

Ter attentie van de door de Gemeenschappelijke
Gemeenschapscommissie en Franse
Gemeenschapscommissie erkende
thuishulpdiensten

Brussel, 20.03.2020

Onderwerp: COVID-19 (coronavirus) - Richtlijnen voor de door de GGC en FGC erkende thuiszorgdiensten

Beste dames en heren,

Naar aanleiding van de recente evolutie van COVID-19 en de overgang naar de federale fase en omdat uw diensten **bijzonder kwetsbare personen opvangen**, vragen wij u kennis te nemen van deze herinnering aan de richtlijnen van vorige week en van de hierna uiteengezette nieuwe instructies. Deze maatregelen zijn bestemd om de verdere verspreiding van het virus te vermijden. Ze werden opgesteld in overeenstemming met de instructies van de FOD Volksgezondheid.

De thuiszorgdiensten vormen de eerste lijn van gezins- en bejaardenhulp. Ze moeten dus beschikbaar blijven voor de begunstigden. Het is absoluut noodzakelijk dat deze eerste lijn een minimale dienstverlening blijft aanbieden voor de meest kwetsbare personen. Zo kunnen zij van hun kant de ziekenhuizen helpen ontlasten, wat broodnodig is. In punt 3 van deze omzendbrief vindt u meer gedetailleerde richtlijnen om de continuïteit van de dienstverlening van de thuiszorgdiensten te garanderen.

Wij vestigen er uw aandacht op dat het erg belangrijk is goed te communiceren met uw begunstigden. Zo kunnen zij op de hoogte blijven van de toepasselijke maatregelen en worden ze indien nodig gerustgesteld.

1 - Wat zijn de symptomen van COVID-19?

De incubatieperiode (de periode waarin iemand drager is van het virus, maar nog niet ziek is) varieert van 2 tot 14 dagen.

De symptomen houden verband met milde tot ernstige luchtwegaandoeningen die gepaard gaan met koorts, hoesten en ademhalingsmoeilijkheden. Ouderen en mensen met bestaande chronische aandoeningen lijken kwetsbaarder voor ernstige symptomen.

2 - Wat zijn de preventieregels?

De FOD Volksgezondheid beveelt de volgende maatregelen aan om de verspreiding van het virus af te remmen:

- Was **regelmatig** de handen met water en zeep, en/of gebruik een hydroalcoholische oplossing:
 - voor en na contact met een begunstigde;
 - voor een eenvoudige of invasieve handeling;
 - na contact met de onmiddellijke omgeving van de begunstigde;
 - na het uittrekken van handschoenen;
 - na het wassen van de handen na een toevallig contact met lichaamsvloeistoffen, bloed of slijm;
- Vermijd nauw contact (handen schudden, kussen, ...);
- Raak uw neus, ogen en mond niet aan;
- Hou minstens een meter afstand van anderen wanneer dat mogelijk is;
- **Altijd** papieren zakdoekjes gebruiken; een zakdoekje maar **één keer** gebruiken, na gebruik weggoien in een **afgesloten vuilnisbak**;
- Hebt u geen zakdoek, **hoest of nies dan in uw elleboogholte**;
- Was uw handen na het hoesten of niezen met water en vloeibare zeep. Droog de handen af met papieren doekjes of een propere handdoek (die maar één keer gebruikt mag worden);
- Vermijd nauw contact met iedereen die symptomen van ademhalingsproblemen vertoont;
- Blijft thuis als u ademhalingsproblemen hebt.

Personeelsleden:

- Draag toereikende beschermingsmiddelen bij een risico om in contact te komen met afscheidingen van de luchtwegen;
- **Maak rationeel gebruik van de meest zeldzame producten;**
- Bezorg uw personeelsleden de door de FOD Volksgezondheid aanbevolen maatregelen. Download ze van de speciaal voor COVID-19 gemaakte website www.info-coronavirus.be;
- Verzoek zieke personeelsleden thuis te blijven. Ze moeten hun huisarts opbellen die zal bepalen welke maatregelen er genomen dienen te worden;
- Vermijd niet-noodzakelijke vergaderingen, maar zie toe op de goede continuïteit van de dienstverlening. Noodzakelijke vergaderingen zijn met name dringende vergaderingen of vergaderingen over kritieke medische situaties.

Begunstigden:

- Bezorg hun de door de FOD Volksgezondheid aanbevolen maatregelen. Download ze van de speciaal voor COVID-19 gemaakte website www.info-coronavirus.be;
- Houd nauwkeurig een register bij van de uitgevoerde bezoeken (naam van de begunstigde, tijdstip van de verstrekking ...);
 - Het wordt sterk afgeraden dat er derden aanwezig zijn tijdens het bezoek; dit om het risico op verdere verspreiding van het virus te beperken;
 - Als er toch derden aanwezig zijn, moet het aantal derden worden geregistreerd;
- Wees extra aandachtig en neem bijkomende voorzorgsmaatregelen als de begunstigde terugkeert uit een ziekenhuis.

3 - Hoe moeten we de continuïteit van de dienstverlening waarborgen?

- Het is verplicht hulp te blijven verlenen aan de meest kwetsbare personen. Daarbij moet men echter voorwaarden respecteren die het mogelijk maken de epidemie zoveel mogelijk in te dammen.
- Uw dienst moet systematisch nagaan wanneer het pertinent is de verstrekkingen te handhaven, rekening houdend met de specifieke kenmerken van elke begunstigde en de richtlijnen in deze omzendbrief;
- De praktische regeling voor de dienstverlening wordt gereorganiseerd: begunstigten opbellen, niet-dringende taken uitstellen, plannings reorganiseren om overbodig contact en de uitputting van personeel te vermijden en zich concentreren op absoluut noodzakelijke activiteiten en de hulp aan kwetsbare doelgroepen;
- Rekening houdend met de toestand van de begunstigde kan men de voorkeur geven aan (video)telefonisch contact. Dit kan een goed alternatief zijn voor begunstigten van wie de toestand niet of minder ernstig is. Toch is het absoluut noodzakelijk om toe te zien op de continuïteit van de hulp en de opvang van de patiënten die dat nodig hebben;
- Tot nader order zijn verplaatsingen buitenshuis door de begunstigde in het gezelschap van de werker voor hulp in het dagelijkse leven (boodschappen doen ...) verboden. Enkel verplaatsingen die noodzakelijk geacht worden (chronische gezondheidsproblemen met verzwarende risico's ...) mogen gebeuren. In geval van twijfel moet u het advies van de behandelende arts inwinnen;
- Bij (vermoedelijke) besmetting van begunstigten raden we u aan de hulp aan deze personen aan het einde van de dagshift in te plannen;
- Er moet ook een solidariteitssysteem worden georganiseerd tussen de verschillende diensten en sectoren. Diensten die specifieke competenties hebben in bepaalde domeinen kunnen hulp aanbieden aan andere operatoren. Naar analogie daarmee kunnen werkers van wie de activiteiten tijdelijk afgebouwd of stopgezet zijn, hulp bieden aan operatoren met een personeelstekort. Niet-werkend personeel kan zich ook inschrijven op het Brusselse solidariteitsplatform, waarover u informatie kunt vinden op de websites van Iriscare, die van de FGC en coronavirus.brussels;
- Wij raden u ook aan op de hoogte te blijven van gemeentelijke of buurtinitiatieven (telefonische wachtdienst, boodschappen en maaltijden aan huis ...) die ondersteuning zouden kunnen bieden aan uw dienst en/of in bepaalde gevallen taken kunnen overnemen.

4 - Wat bij een vermoedelijke (of aangetoonde) besmetting met COVID-19?

Als het een personeelslid betreft:

- Als een van uw personeelsleden symptomen vertoont, moet hij of zij naar huis gaan en onmiddellijk de huisarts opbellen. Het personeelslid moet ook vermelden dat het met risicopersonen werkt. De arts zal richtlijnen geven die aangepast zijn aan de situatie;
- Het wordt sterk afgeraden bij een huisarts langs te gaan zonder voorafgaand telefonisch contact. Het personeelslid mag ook niet rechtstreeks naar de spoedgevallendienst gaan zonder voorafgaand contact met zijn of haar behandelende arts;
- Het personeelslid moet thuisblijven tot de arts hem of haar genezen verklaart;
- Er moeten maatregelen worden getroffen om de continuïteit van de dienstverlening en de begeleiding van de begunstigten te garanderen.

Als het een begunstigde betreft:

- Vermoedelijke en bevestigde besmettingen met COVID-19 worden op dezelfde manier behandeld;
- De werker moet beoordelen of de hulp noodzakelijk is of kan worden uitgesteld. Er kan met de huisarts en/of thuisverpleegkundige/maatschappelijk werker besproken worden of de hulp noodzakelijk is.
- Bij noodzakelijke hulp moet de hulpverstrekker de gepaste bescherming dragen (mondmasker, handschoenen, schort ...);
- Als het bezoek absoluut noodzakelijk is, plan deze begunstigden dan in aan het eind van de dag, zodat zij de laatste begunstigden zijn die u bezoekt.
 - Blijf zo ver mogelijk weg van de begunstigde. Het virus verspreidt zich immers via druppeltjes lichaamsvocht over een afstand van anderhalve meter. Het wordt niet overgedragen via de lucht;
 - Als dat niet mogelijk is, geef de begunstigde dan een mondmasker. Als er geen mondmaskers beschikbaar zijn, vraag de patiënt dan om zijn of haar neus en mond te bedekken met een doek;
 - Draag een hygiënisch mondmasker en handschoenen tijdens de hulpverstrekking;
 - Was uw handen na de verstrekking met zeep of gebruik een hydroalcoholische oplossing;
 - Verwissel uw handschoenen en schort/jas nadat u deze patiënt hebt bezocht en was daarna meteen uw handen met zeep of gebruik een hydroalcoholische oplossing;
 - Was uw werkkleding dagelijks op 60 °C;
- Als een handeling niet noodzakelijk is, stel ze dan uit of vermijd langdurig contact. Er moeten maatregelen worden getroffen om de continuïteit van de dienstverlening en de begeleiding van de begunstigden te garanderen;
- Laat de bewoner niet aan zijn of haar lot over en stel hem of haar gerust. Dit geldt in het bijzonder voor patiënten met psychische problemen;

Meer informatie:

Voor vragen van het grote publiek, bel het nummer 0800 14689.

De professionals van uw instellingen vinden informatie op de websites <https://www.info-coronavirus.be/nl> of <https://epidemiowiv-isp.be/ID/Pages/2019-nCoV.aspx> (Sciensano).

Specifieke informatie voor Brussel en FAQ's, affiches en communicatiemiddelen (spots, informatiemodules voor specifieke doelgroepen, banners ...) zijn in verschillende talen beschikbaar op de website www.iriscare.brussels en www.coronavirus.brussels.

Tania Dekens
Leidend ambtenaar